

**Tractatus Exegeticus Ad Librum III. Decretalium Gregorii
IX. Materiam successionis Testamentariæ, & Legitimæ,
nec non Parochorum, Regularium, & Patronorum jura,
aliaque ad rem Liturgicam spectantia ...**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1740

§. II. De Cultu Sanctorum, SS. Reliquiarum, & Imaginum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63798](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63798)

in opere tam arduo perficiendo Cardinalium, aliorumque Prælatorum, nec non Theologorum, Canonistarum, Medicorum, & Philosophorum consilium adhibere non negligunt, ad morem veterem, quo sacra Apotheosi nonnisi in Concilio parvo, sive Synodo aliqua Pontifices sanctos donare consueverant, ut plenius perhibet Card. de Luca in *Relat. Roman. Cur. Discurs.* 18. & Van-Espen *d. cap. 7. n. 6.* & seqq. citra necessitatem tamen, cum non modo Eugenius III. S. Henricum Imperatorem in privato suo Consistorio Sanctorum fastis adscripserit, sed etiam, qui hunc Pontificem antecessit, Paschalis II. S. Petrum Episcopum Anagninum; unde Christianus Lupus, & Van-Espen à Vincentio Petra *d. tom. pag. 533. num. 46.* erroris redarguuntur, quod scripserint, Eugenium III. primum fuisse, qui extra Concilium Henricum inter Sanctos retulit.

§ An S. Pontifex tam intra, quam extra Concilium aliquem in Catalogum Sanctorum referendo errare, & labi possit? Ab hæreticis si quæstionis hujus decisionem petas, respondebunt tibi *Wicleffus, Lutherus, & Calvinus* (nam ex veteribus hæreticis neminem reperire est, qui Canonizationem impugnasset ut testatur Thomas Waldensis à Christiano Lupo in *Schol. ad d. Concil. Roman. IV. pag. 267. re-*

latus) Pontificem, sicut quemcunque alium hominem in hoc negotio errori obnoxium, & ad casum primum esse. Vide laudatum Thomam Waldensem *tom. 3. de Sacramentalibus cap. 122.* At vero inter ipsos quoque orthodoxos de hoc articulo in utramque partem disputatur, ut perhibent Eminent. Petra *tom. 2. Comment. ad Constit. Apostol. pag. 73. & 74. n. 25.* & Christianus Lupus *d. l. pag. 266.* ubi utriusque partis argumenta proferunt, & datis Responsionibus ad opposita, in partem benigniorem, quæ scilicet infallibilitati Pontificiæ favet, cum aliis pluribus à Barbof. *ad cap. 1. b. t. num. 1.* relatis inclinant. Interim & illi Authores, qui negant, Pontificem in Canonizatione Sanctorum extra omne erroris periculum versari, id saltem concedunt, quod sine maxima temeritate, imo sine suspitione hæresis ejusmodi solennis declaratio alicujus Sancti à Pontifice facta & Ecclesiæ proposita in dubium vocari nequeat.

De Ritibus Canonizationis, & forma processus, qui eam præcedere debet, copiose scripserunt Roccus Mallucius, Fortunatus Scaccus, & alii. Ejus brevem epitomen exhibet Gonzalez *ad cap. 1. b. t. num. 8.* Zypæus in *Consult. Canon. ad b. tit. Consult. 2.* Pignatell. *tom. 5. Consult. 19. tom. 10. Consult. 195.* & seq. & passim alibi.

§. II.

De Cultu Sanctorum, SS. Reliquiarum, & Imaginum.

SUMMARI A.

7. Cultus Sanctorum ad eorum Canonizationem consequitur. 8. In Ecclesia antiquissimus est, quem temere ab hæreticis impugnari ostenditur. 9. De cul-

tu SS. Reliquiarum, & Imaginum remissivè. 10. 11. Quid circa cultum Reliquiarum & Imaginum homini orthodoxo liceat, exponitur. 12. Episcopi possunt SS. Reliquias ab una Ecclesia ad aliam transferre. 13. Quas licet venum exponere nefas sit, eas tamen ab infidelibus pretio redimere conceditur.

7 **E**X Canonizatione tanquam effectus ex sua causa fluit cultus, & veneratio, quam Sanctis cum DEO in cælo regnantibus, eorumque sacris exuviis, pretioso deposito in terris relicto, nec non eorundem imaginibus religiose impendimus. Cultum hunc præ illo, quem DEO debemus, longe inferiorem esse profiteamur, altioris tamen Ordinis, quam ille Civilis est, quem parentibus, præceptoribus, Principi, aliisque superioribus nostris exhibemus, vocaturque nobis cultus *Dulæ* ad distinctionem alterius cultus soli DEO proprii, qui *latræ* nomine indigitatur, quod denotat servitutem, quæ DEO proprie, & per antonomasiam debetur, & de harum vocum differentia videndus est Thomassinus *Theolog. Dogmat. tom. 1. tract. de Incarnat. lib. 11. cap. 1. num. 2. & 3.*

8 Cultus Sanctorum, eorumque invocatio in Ecclesia res tam antiqua est, ut soli obloqui mihi videatur, qui id in dubium trahere velit. Et quamquam hac nostra ætate complures adhuc reperiuntur hæretici, qui cultum hunc ex capite spoliū impugnent, quasi honorem soli DEO debitum in creaturas cultu omnino præpostero, & idololatriæ transferamus, nihilominus fateri coguntur, Sanctos Christi Martyres singulari quadam veneratione à primis Christianis fuisse cultos. Audiamus Bœhmerum ad *h. t. §. 2. Martyres in primitiva Ecclesia singulari af-*

fectos veneratione fuisse, negari nequit. - - - Hac fidei puritate, & sinceritate adhuc coruscabant fideles, ut merita Martyrum quidem magni facerent, minime tamen eosdem adorarent, vel invocarent. Recolebant memoriam eorum, recurrente die Martyrii, & quidem in loco, quo ossa eorum collecta erant, ut ad imitationem tam gloriosi certaminis viventes allicerent. Circa Sæculum demum III. ubi Ecclesia ex Sententia Bœhmeri hic §. 3. jam corruptionibus inquinata fuit, corruptum quoque hoc dogma procedi coepit, videlicet, intercessionem Sanctorum apud DEUM magni ponderis esse, hos jubinde adeundos, invocandos, horumque auxilium in quibuscunque anxietatibus expetendum esse. Hæc præfidenter nimis Bœhmerus. Colimus sanctos, tanquam amicos DEI, intimaque familiaritate eisdem conjunctos, veneramur in illis dona DEI, gratulamur illis reportatos de hoste triumphos. Quid, quaeso, cultus hic corruptionis habet? anne opprobrio cedat capiti, quod membra ejus honoremus, in quibus juxta effectum Psalmistæ Psal. 150. ipse Dominus se laudari petiit? Populus Christianus, sunt verba S. Augustini lib. 20. contra Faustum cap. 21. Memoriam Martyrum religiosa solennitate concelebrat, & ad excitandam imitationem, & ut meritis eorum consocietur, atque Orationibus adjuvetur, ita tamen, ut nulli Martyram, sed ipsi DEO Martyrum, quam-

quamvis in memoriis Martyrum, constitutam Altaria. - - Colimus ergo Martyres eo cultu dilectionis, & societatis, quo & in hac vita coluntur sancti homines DEI, quorum cor ad talem pro Evangelica veritate passionem paratum esse sentimus. Sed illos tanto devotius, quanto securius post superata certamina; quanto etiam fidentiore laude predicamus, jam in vita feliciorum victores, quam in ista adhuc usque pugnantes. At illo cultu, qui Græce λατρεία dicitur, latine uno verbo dici non potest, cum sit quædam proprie Divinitati debita servitus, nec colimus, nec colendum docemus, nisi unum DEUM. Forte dicis, hunc cultum in Divinæ gloriæ diminutionem cedere, eo quod honorem, qui uni debetur DEO, nos in plures dividimus? Si ita est, idipsum DEO exprobra, quod judiciariam potestatem cum Sanctis suis velit esse communem juxta proprium suum effectum Matth. 19. v. 28. Cum sederit filius hominis in Sede Majestatis suæ, sedebitis & vos (Sancti) super Sedes duodecim judicantes duodecim tribus Israël. Sed illud, inquis, injuriam infert DEO, quod fiduciam collocando in meritis Sanctorum, eorumque implorando Suffragia, & intercessionem Mediatoris officium, quod juxta disertam confessionem Apostoli 1. Timoth. 2. v. 5. UNI Christo competit, nos Sanctis tribuamus. Imbellis assultus. Mediatorem pro nobis cupimus esse Sanctos, sed apud Mediatorem Christum, unde illa Conclusio orationum omnium, quas fundit Ecclesia: Per Christum Dominum nostrum. Apposite S. Augustinus Serm. 285. in Natal. Martyr. Casti, & Æmilii pro aliis fidelibus defunctis

oratur, pro Martyribus non oratur: tam enim perfecti exierunt, ut non sint suscepti nostri, sed ADVOCATI. Neque hoc in se, sed in illo, cui capiti perfecta membra coheserunt Ille est enim verus advocatus unus, qui interpellat pro nobis, sedens ad dexteram Patris: sed Advocatus unus, sicut & Pastor unus. - - Ut Christus Pastor, Petrus non Pastor? Imo & Petrus Pastor, & ceteri tales sine ulla dubitatione Pastores. Si ergo plenitudini Pastoralis munus Christus supremus Pastor nihil quidquam derogatum esse credidit, quod Petrum, reliquosque Apostolos in partem sollicitudinis adsciverit, eosque gregis sui Pastores constituerit, qui dicere audent heterodoxi, nos Mediatoris, & Advocati Officium, quod uni Christo competit, truncare, dum hac fiduciali compellatione Sanctos quoque honoramus. Jam dictum est Christus advocatus unus, sicut & Pastor unus. Verum & Petrus Pastor, & Advocatus, & ceteri sine ulla dubitatione Pastores & Advocati nostri. Ille ad Patrem, isti ad filium, utrique, ut quod à DEO Patre petimus & expectamus, id ipsi, unus immediate, reliqui mediate nobis intercessione sua impetret. Damus formulam nostræ precationis: Propitiare nobis Domine famulis tuis per merita B. Virginis, & omnium Sanctorum, ut eorum pia intercessione ab omnibus semper protegamur adversis. Per Christum Dominum nostrum. In his precibus si quid labis inveniatur Boëmerus, Ecclesiam, per me licet, infamet, & corruptam proclamet. Nos hanc dicam Ecclesiæ protestantium non scribimus, sed omnino incorruptibilem pronuntiamus.

Ggg 3

Quo-

Quomodo enim in cultu Sanctorum corrumpatur, quæ Sanctum non novit? De invocatione Sanctorum, & variis motivis ad eum incitantibus Patrum Sententias studiose collegit eruditissimus Thomassinus *Dogmat. Theol. de Incarnat. tom. 1. lib. 11. cap. 7. § 4. seqq.*

9 De cultu Reliquiarum & Imaginum, quem æque reprobant moderni Novatores, idem Author *lib. 12. per 13. capita tractat*, & ex SS. Bibliis, Patrum unanimi consensu, perpetua Ecclesiæ traditione, eum obtinuisse, summumque decus Christianæ Religioni attulisse luculentissime ostendit, qua opera etiam egregie defunctus est Amatus Pouget *in Instit. Cathol. tom. 1. part. 2. sect. 3. cap. 2. § 4. § 5.* Bœhmerus nobis magnus foret Apollo, si motiva huius cultus everteret, Patrum Sententias, quæ in confirmationem huius cultus ibidem adducuntur, refelleret, nobisque superstitionem, qua collotenus immerfi sumus, eximeret. Hactenus non tentavit vadum, quia mergi timuit.

10 Nos pro nostris, ne in cultu Sanctorum, SS. Reliquiarum, vel imaginum perperam quid admittatur, sequentia adhuc annotamus. I. Virum, qui eximia virtutis specimina in vita edidit, ac cum fama Sanctitatis occubuit, etiam ante solennem Canonizationem privata intentione, & devotione coli posse DD. communiter tenent. Et si forte aliqui ad Ecclesiam tabellas, imagines, & similia anathemata attulerint, ac intercessione talis sanctimonie fama inclyti optata se impetrasse dixerint, poterunt Ecclesiæ Rectores tales oblationes una cum testi-

moniis deferentium, & aliorum rei notitiam habentium recipere, & approbante loci Ordinario, ad quem omnia referenda sunt, in secreto aliquo loco ab Ecclesiâ seorsim custodire, ut, si ad Canonizationem aliquando deveniatur, extent huiusmodi sanctitatis qualescunque probationes. Et hæc quidem secundum Bullam Urbani VIII. quam allegat, & explicat Zypæus *in Consult. Canon. ad b.t. Consult. 2.*

Deinde quod Reliquias & imagines Sanctorum liceat in Ecclesiis publice exponere, & debita veneratione honorare, non ea est mens & intentio Ecclesiæ, quod divinitatem iis inesse, eamque hoc cultu quasi protestari velit, sed quia Sanctorum corpora olim viva membra fuerunt Christi, & templum Spiritus Sancti, ab ipso ad æternam vitam suscitanda & glorificanda; item quia honos, qui Sanctorum imaginibus exhibetur, ad prototypa, quæ illæ repræsentant, refertur, idcirco utrasque cultu *Dulie* respectivo honorandas esse decernit S. Synodus Tridentina *Sess. 25. de invocat. venerat. § reliqu. SS. § sacr. imagin.* ubi, ut omnis in hoc cultu tollatur, vel præcaveatur abusus, præcipit omnem turpem quæstum, si quis circa illas irrepsisset, eliminari. Similiter omnem lasciviam, & procacem venustatem à Sanctorum Imaginibus proscribit, cui fidelius observando ulterius statuit, ut nemini liceat ullo in loco, vel Ecclesiâ, etiam quomodolibet exempta, ullam insolitam ponere, vel ponendam curare imaginem, nisi ab Episcopo approbata fuerit, nulla etiam admittenda esse nova miracula, nec novas reliquias recipien-

piendas, nisi eodem recognoscante, & approbante Episcopo. Videatur Concil. Trident. loc. cit. & Barbosa *ibidem* num. 11. & 2. seqq.

12. Quæres, an Episcopus sine licentia Papæ possit Corpora SS. & Reliquias ab una Ecclesia ad aliam transferre? Resp. affirmative. Fagnan. ad cap. 2. h. t. num. 15. Sanchez lib. 2. Moral. cap. 43. num. 25. quia Episcopus in Ecclesia sua potest omnia, exceptis iis, quæ sibi Papa specialiter reservavit cap. 29. de Sentent. Excommun. inter quæ reservata non reperitur Reliquiarum translatio, quia tamen ejusmodi translocatio

ex causis gravioribus una est, consensus Capituli, & justam translationis causam requiri notat Fagnan. n. 29.

Quamquam vero SS. Reliquias venales exponere vetitum sit per cap. 2. h. t. l. 3. C. de SS. Eccles. redimere tamen easdem ab infidelibus quolibet pretio licet, quia tunc non tam emuntur, quam ab injustis possessoribus vindicantur, & pecunia non tam pretium, quam instrumentum redimendæ vexæ creditur: sicut enim Sanctus vivus apud hostes captivus redimi potest, ita & Reliquiæ, in quibus ejus memoria conservatur.

TITULUS XLVI.

De Observatione Jejuniorum.

Quoniam in venerationem Sanctorum pridianum jejunium Ecclesia nonnunquam indicere solet; idcirco præcedenti Rubricæ, ubi de cultu SS. actum est, commode subjungitur Rubrica de observatione Jejunii. Panorm. ad Rubr. h. t. num. 1. Nos tria duntaxat hujus Tituli Capitula explicabimus, fusiores Commentarios proprio Casuistarum foro relinquentes. Prius tamen Historicam Jejunii Ecclesiastici relationem lubet præmittere.

§. I.

De Jejunii Ecclesiastici antiquitate, varietate, & fine.

SUMMARIA.

1. Jejunium Ecclesiasticum à Christo, & Apostolis initium ducit, quod à primis Christianis sine lege observabatur.
2. Quando in legem transierit?
3. Jejunium ex legis præscripto servandum Bæhmæro male audit.
4. Ejus crisis examinatur, & rejicitur.
5. Jejunium Quadragesimale & quatuor Tem-

po-